

# **Evaluace výsledků programů financovaných z EHP a Norských fondů 2009 – 2014**

## **Tematická evaluace CZ08 – CCS**

Pilotní studie a průzkum technologií na  
zachycování a ukládání oxidu uhličitého  
(CCS)

# Kontext evaluace

- Termín evaluace: 17. července – 18. srpna 2017
- Realizátor: HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.

Hodnocení se zaměřilo na pět hodnotících kritérií: **relevance, účelnost, účinnost, dopady a udržitelnost** vymezených v souladu s mezinárodními hodnotícími standardy.

Použité evaluační metody:

**desk research, analýza dat z informačních systémů, dotazníkové šetření CAWI, polostrukturované rozhovory, Outcome Harvesting, syntéza**



# Metodika evaluace

Hodnotící škála	Charakteristika daného stupně hodnotící škály u kvantifikovatelných kritérií	Charakteristika daného stupně hodnotící škály u nekvantifikovatelných kritérií
Vynikající	Kritérium bylo naplněno z 80 – 100 %	Kritérium je zcela naplněno
Velmi dobrá	Kritérium bylo naplněno z méně než 80 % a zároveň z min. 60 %	Kritérium je naplněno s drobnými výhradami
Dobrá	Kritérium bylo naplněno z méně než 60 % a zároveň z min. 40 %	Kritérium je naplněno s výraznějšími výhradami
Dostatečná	Kritérium bylo naplněno z méně než 40 % a zároveň z min. 20 %	Kritérium je naplněno částečně a je možno stanovit řadu opatření ke zlepšení
Nedostatečná	Kritérium bylo naplněno z méně než 20 %	Kritérium není naplněno vůbec nebo je naplněno částečně a nelze u něj stanovit dostatečná opatření ke zlepšení

# Přehled evaluačních otázek

Evaluační kritérium	Základní evaluační otázky
Relevance	Do jaké míry je program relevantní cílům donorských států? Do jaké míry je program relevantní strategickým dokumentům a politikám dané oblasti? Do jaké míry je program relevantní vzhledem k vývoji v dané oblasti v České republice?
Účelnost	Do jaké míry byly naplněny cíle programu? Do jaké míry byly naplněny cíle hodnocených projektů?
Účinnost	Do jaké míry je možno hodnocené projekty považovat za účinné s ohledem na dosažené výsledky a vynaložené zdroje?
Dopady	Jakých dosáhly program a hodnocené projekty skutečných efektů, a to včetně efektů neplánovaných a neočekávaných?
Udržitelnost	Do jaké míry je možné dosažené výstupy a výsledky programu a hodnocených projektů považovat za udržitelné?

# Závěry evaluace – Relevance

- Relevance programu CZ08 vůči cílům donorského státu, pokud jde o témata CCS, k nimž se program vztahuje, je hodnocena jako vynikající.
- Relevance vůči prioritám a strategickým dokumentům ČR je vynikající.
- Aktuálnost vzhledem ke stávajícím trendům v oblasti justice v ČR je hodnocena jako vynikající.



# Závěry evaluace – Účelnost

- Hodnocena dle aktuálních informací jak na úrovni programu, tak i projektů prostřednictvím detailní analýzy naplňování stanovených indikátorů.
- Naplnění účelnosti na úrovni programu i realizovaných projektů je na základě provedených hodnocení předběžně hodnoceno jako vynikající.



# Závěry evaluace - Účinnost

- Účinnost na úrovni programu je hodnocená jako velmi dobrá.
- Podpořeny byly všechny projekty přihlášené do výzvy, jeden z kapacitních důvodů od realizace ustoupil
- V průběhu realizace byl zbytek alokace rozdělen projektům prostřednictvím doplňkové výzvy
- Příjemci prokázali dostatečnou míru vlastního způsobu ověřování adekvátnosti vynakládaných finančních prostředků při realizovaných aktivitách.



# Zjištěné efekty projektů

- Šetřeno na vzorku 2 projektů:

Zachycování a ukládání CO<sub>2</sub> – sdílení znalostí a zkušeností –  
Masarykova univerzita,

Příprava výzkumného pilotního projektu geologického  
ukládání CO<sub>2</sub> v České republice (REPP-CO<sub>2</sub>)

Projektům se podařilo dosáhnout plánovaných efektů, tj.:

- Posunutí úrovně poznání o CCS
- Posílení česko-norské spolupráce v oboru geologického ukládání CO<sub>2</sub> a s ním spojeného výzkumu a vývoje





# Zjištěné efekty projektů

- Posouzení vybrané geologické struktury (vytěžené ložisko ropy) jako potenciální úložiště pro výzkumný pilotní projekt geologického ukládání CO<sub>2</sub>, otestování metodiky, postupů a kritérií pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu pro CO<sub>2</sub> v reálných podmínkách při přípravě konkrétního úložiště
- Zvýšení odborné kapacity českých výzkumných institucí zapojených do projektu prostřednictvím metodického výzkumu, výměny informací a vzájemného učení
- Zvýšení povědomí a úrovně znalostí odborné i laické veřejnosti o technologii CCS a geologického ukládání CO<sub>2</sub>



# Zjištěné efekty projektů

- Představení laické i odborné veřejnosti technologii zachycování a ukládání oxidu uhličitého v její obecnosti a návaznosti na globální klimatické problémy
- Vyzkoušení metod, jak odborná témata komunikovat s veřejností

Další účinky/změny dosažené díky projektu:

- Příjemce získal možnost podstatného zviditelnění projektu na mezinárodní scéně
- Projekt umožnil účast na špičkových konferencích v oboru CCS
- Partneři si cení možnosti účasti v projektu



# Zjištěné efekty projektů

- Sociologové vnesli „jiný pohled“ na způsob komunikace kontroverzních témat s veřejností
- Zvýšil se potenciál dlouhodobější spolupráce s některými SŠ
- Při debatách s veřejností se potvrdila potřeba, že v týmu musí být nejen odborníci, ale i osoby, které umí komunikovat s veřejností
- „Díky projektu jsme mohli realizovat řadu zajímavých laboratorních testů, které bychom za jiných okolností provedli jen obtížně“



# Zjištěné efekty projektů

- Dlouhodobé efekty mohou být potvrzeny (případně nepotvrzeny) v budoucnu.

Zobecněné neočekávané efekty:

- Posílení a zintenzivnění navázané spolupráce mezi institucemi (v rámci ČR i se zahraničními partnery)
- Zvýšený zájem některých stakeholderů o problematiku CCS



# Závěry evaluace - udržitelnost

- Realizované výzkumné projekty, výměna informací, znalostí a zkušeností v oblasti CCS technologií, zajištění rozšíření povědomí a znalostí stakeholderů, zvýšení odborné kapacity a know-how českých institucí v oboru, prezentace výstupů v ČR i v zahraničí, výzkumná spolupráce s donorským státem, tj. vytvořené výstupy a výsledky lze považovat za dlouhodobě udržitelné. Důležitým předpokladem pro implementaci dosažených výsledků programu je zajištění finančních prostředků.



# Návrhy doporučení

Doporučení se týkají zejména oblasti monitorování programu a projektů – věnovat pozornost nastavení vhodných vypovídajících ukazatelů (včetně definic) i nastavení jejich cílových hodnot, stanovit vhodné kvalitativní ukazatele.

Dále doporučujeme v dalším období pokračovat v realizaci obdobného typu aktivit.

V navazujícím programu zvážit změnu systému podpory, realizovat ji prostřednictvím předdefinovaných projektů.



**Děkuji za pozornost.**

**[miroslava.drahotova@rhdhv.com](mailto:miroslava.drahotova@rhdhv.com)**

